

Asia: YM008:00/2015, YM029:00/2016

Luonnos hallituksen esitykseksi (ympäristöllisten lupamenettelyjen yhteensovittaminen)

1. Hallituksen esityksen yleisperustelut

Yleiset kommentit lupamenettelyjen yhteensovittamista koskevista lakiehdotuksista

Liikenteen turvallisuusvirasto kiittää mahdollisuudesta lausua ja esittää lausuntonaan seuraavaa.

Ympäristöllisten lupamenettelyjen yhteensovittaminen ja eräät ilmailulain ja VAK-lain mukaiset luvat:

Esityksen mukaan yhteensovittamisen edellytyksenä olisi, että hankkeelle haetaan joko ympäristönsuojelulain mukaista ympäristölupaa, vesilain mukaista lupaa tai maa-aineslain mukaista lupaa aineiden ottamiseen. Yhteensovittaminen voisi tulla sovellettavaksi, jos hankkeelle haetaan samanaikaisesti lisäksi joko luonnonsuojelulain mukaista poikkeamislupaa, maankäyttö- ja rakennuslain mukaista lupaa rakentamiselle, kaivoslain mukaista lupaa taikka vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetun lain mukaista lupaa.

Liikenteen turvallisuusvirasto on toimivaltainen viranomainen esimerkiksi seuraavissa ympäristöön liittyvissä luvissa, määräyksissä ja päätöksissä: ilmailulain 864/2014 7 luvun mukainen rakentamislupa, lentoaseman hyväksyntätodistus, lentopaikan pitolupa, ilmailulain 129 §:ssä tarkoitettu EU:n melunhallinta-asetuksen (tasapainoisen lähestymistavan mukaista meluun liittyvien toimintarajoitusten asettamista unionin lentoasemilla koskevista säännöistä ja menettelyistä sekä direktiivin 2002/30/EY kumoamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 598/2014) mukainen toimintarajoitus, ilmailulain 157 §:n mukaiset ympäristövaikutuksia koskevat määräykset ja päätökset sekä 158 §:n mukaiset lentoesteluvat. Liikenteen turvallisuusvirasto hyväksyy VAK-lain (laki vaarallisten aineiden kuljetuksesta 719/1997) mukaiset satamien ja ratapihojen turvallisuusselvitykset. Tässä hallituksen esityksessä tai ympäristönsuojelulaissa ei ole näitä lupia koskien mainintaa Liikenteen turvallisuusviraston toimivallasta.

Hakijan kannalta yllä mainitut lupahakemukset usein liittyvät muihin ympäristöllisiin lupiin ja sekä hakijalle että viranomaisten väliselle yhteistyölle voisi olla eduksi, jos yhteensovittamisen piiriin otettaisiin myös esimerkiksi lentopaikan rakentamislupa, pitolupa ja uuden lentoaseman hyväksyntätodistus, sekä meluun liittyvät toimintarajoitukset ja ympäristönvaikutuksia koskevat päätökset.

Yhteensovittamistarpeet ovat konkretisoituneet jo käytännössä. Esimerkiksi Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristöluvan myöntämisestä koskeneessa tapauksessa Korkein hallinto-oikeus otti lopulta kantaa siihen, mitkä kysymykset kuuluivat ympäristöluvan piiriin ja mitkä kuuluivat käsiteltäviksi Liikenteen turvallisuusvirastossa melunhallinta-asetusta edeltäneen melunhallintadirektiivin 2002/30/EY mukaisessa menettelyssä. Liikenteen turvallisuusvirastossa on parhaillaan käsiteltävänä Räyskälän lentopaikan hakemus meluperusteisista toimintarajoituksista ja samaan aikaan Lopen kunnassa on käsiteltävänä lentopaikan ympäristöluvan uudistaminen. Liikenteen turvallisuusvirasto ja Lopen kunta ovat käyneet keskusteluja siitä, miten nämä samanaikaisesti vireillä olevat samaan lentopaikan ympäristövaikutuksiin liittyvät asiat voitaisiin tarkoituksenmukaisimmalla tavalla käsitellä.

Kuulemisesta ympäristöllisissä lupamenettelyissä:

Hallituksen esityksen nykytilan arviota koskevassa osiossa sivulla 35 kerrotaan, että lupamenettelyn vireilletulosta tiedotetaan ja hakemuksista voidaan kuulla eri lupamenettelyissä eri tavalla. Tiedottamisella varataan muille kuin luvan hakijalle tilaisuus antaa asiassa muistutus tai mielipide. Muita asianosaisia tai haitankärsijöitä ja niitä edustavia yhteisöjä kuullaan osassa lupamenettelyjä laajasti, kun joissain lupa-asioissa kuullaan käytännössä vain hakijaa.

Vaikka ehdotuksessa ei esitetä eri lakeihin muutoksia siihen, mitä tahoja lupahakemuksista kuullaan, Liikenteen turvallisuusvirasto haluaa kiinnittää huomiota siihen, että lentopaikkoja koskevissa asioissa kuultavien piiriä tulisi lupamenettelyissä laajentaa. Kuulemismahdollisuuksien määrän mahdollisesti vähentyessä yhteensovittamisen myötä, riittävän laajaan asianosaisten kuulemiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Kuultavien joukkoa ei ole ympäristönsuojelulaissa tarkemmin eritelty. Silloin, kun kyseessä on pieni harrasteilmailulentopaikka, jonka pääasiallinen käyttäjä on paikallinen lentokerho, hallintolain asianosaisuutta ja kuulemista koskevien säännösten nojalla esimerkiksi lentokerho tulisi katsoa asianosaiseksi. Melunhallinta-asetuksen mukaan meluongelman ratkaisemista koskevien toimintarajoitusten osalta asianomaisia kuultavia ovat muun muassa ilma-alusten käyttäjien edustajat. Näin ollen nykyisiä käytäntöjä asianosaisina kuultavista tulisi jo EU-lainsäädännönkin myötä laajentaa.

-

2. Hallituksen esityksen vaikutukset

Pyydämme erityisesti arvioimaan esitettyjä taloudellisia vaikutuksia suhteessa lausunnonantajan omaan asemaan.

-

Onko esityksessä jäänyt joitakin olennaisia vaikutuksia huomioimatta? Jos on, niin mitä?

-

Minkälaisiin tilanteisiin arvioitte lupahakemusten tai YVA- ja lupamenettelyn yhteensovittamisen käytännössä soveltuvan?

-

3. Kommentit pykäläehdotuksiin ja niiden perusteluihin (ympäristöllisten lupamenettelyjen yhteensovittaminen)

- Yhteensovittavat lupamenettelyt (1-4 §)

Viitaten yleisperustelujen kohdassa lausuttuun, sekä hakijalle että viranomaisten väliselle yhteistyölle voisi olla eduksi, jos yhteensovittamisen piiriin otettaisiin myös esimerkiksi lentopaikan rakentamislupa, pitolupa ja uuden lentoaseman hyväksyntätodistus, sekä meluun liittyvät toimintarajoitukset ja ympäristönvaikutuksia koskevat päätökset.

- Yhteensovittava viranomainen (5 §)

-

- Hakijan neuvonta (6 §)

-

- Yhteensovittamisen aloittaminen ja keskeyttäminen (7 ja 13 §)

-

- Määräajat käsittelyvaiheille (8, 12 §)

-

- Hakemusten täydentäminen (9 §)

-

- Lupahakemuksista kuuleminen (10-11 §)

Viitaten yllä yleisperustelujen kohdassa lausuttuun, Liikenteen turvallisuusvirasto haluaa kiinnittää huomiota siihen, että lentopaikkoja koskevissa asioissa kuultavien piiriä tulisi lupamenettelyissä

laajentaa. Kuulemismahdollisuuksien määrän mahdollisesti vähentyessä yhteensovittamisen myötä, riittävän laajaan asianosaisten kuulemiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota.

- **Lupapäätösten antaminen (14-15 §)**

-

- **Lupamaksut (16 §)**

-

- **Voimaantulo (17 §)**

-

- **Ympäristönsuojelulain 47 c §, vesilain 11:1, luonnonsuojelulain 72 a §, maa-aineslain 4 c §, maankäyttö- ja rakennuslain muutokset, kaivoslain 40 a § ja kemikaaliturvallisuuslain 104 e §**

-

- **Ympäristönsuojelulain 47 b §, vesilain 12 a § sekä luonnonsuojelulain 72 b ja 61.5 §**

-

4. Kommentit pykäläehdotuksiin ja niiden perusteluihin (YVA- ja lupamenettelyn yhteensovittaminen)

- **YVA- ja lupamenettelyn yhteensovittaminen (YVA-laki 5 §, 22 a.1 ja 25 §)**

-

- **Ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta ja lupahakemuksesta kuulemisen yhdistäminen (YVA-laki 22 a.2 ja 27 §, ympäristönsuojelulain 44 a §, vesilain 11 a §)**

-

5. Muut kommentit

Voitte kirjoittaa tähän mahdolliset muut kommentit esityksestä

-

